

ALFÖLDI UJSÁG

Magyar Nemzeti Múzeum
Budapest.
Köteles példány.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap.
Előfizetési ára: egy hónapra 20.000 kor.
negyedévre 60.000 kor. Egyes szám ára hét-
köznap 500, vasárnap 2000 korona.

Alföldi Ellenzék

Szerkesztőség és kiadóhivatal Kiss Bálint-
utca 10 sz. Telefonszám: 15. Magánhirdet-
ések árszabás szerint közöltnék. Allandó
hirdetéseinknek mérsékelt árat számítunk.

Iskolakerülőket

bünteti a törvény. Azaz, hogy a törvény szigorú intézkedéseket tartalmaz arra az esetre, ha az iskolaköteles gyerek ekerüli az iskolát. Megmondja, hogy milyen mentések fogadhatók el az iskola elmulasztása esetén, megmondja, hogyha szádékosságot lát szigorubbán, ha nincs szádékosság, de kényszerűség van, ami miatt nem tud a gyerek iskolába menni, enyhébben büntetendő az iskola mulasztó, illetve annak szülője vagy gazdája. Ez a iskolatörvény jut akaratlanul is az eszünkbe akkor, midőn olvassuk a tudósítást arról, hogy a nemzetgyűlésen névsorolvasás volt és mert a kétszáz képviselő közül, csak husz néhány jelent meg, hát tulajdonképpen száznolcvan volt az iskolakerülő, akarjuk mondani a nemzetgyűlés kerülői száma. Ebben az esetben majdnem az egész egész parlament elkerülte a nemzetgyűlést. A nemzetgyűlés kerülőkre ezuttal azonban szigorubb büntetés vár, mint az iskolakerülőkre. Az új házszabályok szerint ugyan is elveszítik napidijukat, ami a megélhetés elvonását jelenti azoktól akik mint képviselők abba hagyták arra az időre, míg képviselők, polgári hivatásukat.

Az a szerencse, hogy minden törvény így a házszabály is tartalmaz bizonyos enyhítések, hogy azt ne mondjuk kibuvókat. A nemzetgyűlésen meg nem jelentek ugyanis jogosultak igazolni távolmaradásukat és ezt az igazolást a Ház elnöksége a maga belátása szerint elfogadja, vagy nem fogadja el. Meg vagyunk nyugodva afőlött, hogy a nemzetgyűlés elnöksége nem kívánja a képviselők anyagi romlását és el fogja fogadni a képviselők mentességét. Sokféle mentesség van a mulasztásra. A legkülönbözebb mentésgük azonban mégis az ellenzéknek van, amelyik nem megy be a házba elvi okokból addig, amíg a kormány nem biztosítja őket arról, hogy olyan választójogi törvényt nem hoz, mely biztosítja a polgárok szabad véleménynyilvánítását. Addig, amíg nem gondoskodik a választás titkosságáról és a választásoknak minden külső kényszer nélkül ment lefolytatásáról. Hogy ezt a mentésgét azután elfogadja-e a Ház elnöksége, ezt már igazán nem tudjuk. De azt hisszük, hogy ez az elvesztett napidij szempontjából nem is olyan nagyon fontos a passivitásba vonult ellenzéknek.

Ezt a névsorolvasási tréfát azt mondják, a Wolf-párt rendezte éppen azért, mert azt remélte, hogy ily módon, anyagi eszközökkel bele kényszeríti az ellenzéket a passivitás feladásába. Nem képzeljük, hogy ez alkalmas eszköz lenne arra, hogy az ellenzéket a maga harcának feladására kényszerítse. Hiszen már ellenzéki képviselőnek lenni, maga ez a tény is — valljuk meg őszintén — olyan önzetlenséggel jár a mai anyagi világban, hogy nem képzelhető el, hogy néhány millióval kevesebb vagy több veszteség éri már őket, nekik már mindegy. Nem is ezen fog mulni sem a parlament, sem a parlamenti küzdelem sorsa. Meg kell azonban állapítanunk azt, hogy a nemzetgyűlés néptelensége, az a körülmény, hogy a kép-

viselők kerülnek a tanácskozást, sokkal mélyebben fekvő okokra vezethető vissza. Az emberek azért nem járnak a nemzetgyűlésre, azért nem teljesítik a kötelességüket, mert nem sok tennivalójuk van a mai nemzetgyűlésen. Annyira egy kaptafára megy ott minden, annyira nincs sok értelme a felszólalásnak, olyan kevés szava van ma még az

egységspárti képviselőknek is, hogy csupán formaságnak tekintik a nemzetgyűlést. Formaságnak azért, mert a szanalási törvény szigoruan megszabja a költségvetés határait, azért mert Bethlen István gróf miniszterelnök szigoruan megszabja a törvényhozás határait és sem az egyik, sem a másik ellen ma nincs apelláta.

LEGUJABB.

Tudósítók telefonjelentése.

Bethlen kedden hazajön.

A miniszterelnök kedden hazaérkezik, amikor is erélyesebb rendszabályra készülnek, hogy az egységspárt fejelembontóit, Wolf és Friedrichéket az ellenzékbe szorítsák. Hír szerint Bethlen kieszközölte, hogy a tisztviselők fizetésemelését engedélyezte a népszö-

Tizenkétezer munkás

sztrájkol a tatatóvárosi szénbányában. Eddig egyeztetési tárgyalás nem kezdődött meg.

Fizetik az ellenzéki képviselők napidiját. A nemzetgyűlés elnöksége elfogadta a passivitásban lévő ellenzék politikai okokra alapított igazolását és a fizetésüket folyósítja.

Csáky miniszter

provokáltatta Gömböst és Eckhardot. Gömbös és Eckhardt sértő támadást intézett a kéréskedési törvényjavaslattal kapcsolatosan a honvédelmi miniszter ellen. A miniszter a képviselőket provokáltatta.

Pasics csak

tíz képviselővel győzött a választáson. Óriási

Budapest, február 9.

igzalmak között folyt le a szerbiai képviselőválasztás, melyen Radicsék fölött a hivatalos kormánypárt csupán tíz többséget tudott szerezni. Pacicsék megakarják semmisíteni Radicsék képviselőinek madatumát, nehogy ők kerüljenek többségre és kormányra. A németek megtartották mandatumukat, de a magyarok közül nem sikerült képviselőt be-
küldeni a szerb parlamentbe.

Megszökött

a cseh követségre egy cseh kém. Szenzációs rabszökés történt ma délelött Budapesten. Két katona kísért egy cseh alattvalót, aki kémkedéssel van gyanúsítva. Amikor a cseh követség Akadémia-utcai épülete elé értek, az összebilincselte rak egy lendülettel beugrott a követség épületébe, berontott a követ szobájába és térdelőre kényszerítve kérte, hogy mentse meg. A követség cseh területnek tekintendő lévén, a katonák nem mentek utána a rabnak, hanem jelentést tettek a felsőbb-ségüknek. A cseh követ nem akarja kladni a rabot, hanem diplomáciai lépést tesz a kiszabadítására.

A jutalékrendszer eltörlése.

A nemzetgyűlés február 4-iki ülésén Bud János pénzügyminiszter azt az örvedentes kijelentést tette, hogy a jutalékrendszert három napon belül megszünteti. Hozzátette azonban, hogy abban az esetben, ha a jutalékrendszer megszüntetése nagyobbmértvű adóeltitkolásokra vezetne, a jutalékrendszert kénytelen lesz ismét visszaállítani. A jutalékrendszer elparentálása közben a pénzügyminiszter azt is szükségesnek tartotta megemliteni, hogy a jutalékrendszer nélkül aligha lettek volna a forgalmi adónál olyan pénzügyi eredmények elérhetőek, mint aminők mutatkoztak. Nem kívánunk az utóbbi kijelentéssel vitába szállani, mert hiszen nyilvánvalóan a miniszter részéről hangoztatott vélemény csupán feltevés. Arról meggyőződhetett a kormány, hogy a jutalékrendszer türethetetlen konzekvenciái miatt nemcsak a kereskedők és iparosok, hanem jóformán mindenki panaszkodott. Türethetetlenül követelték tudvalevőleg ennek a rendszernek megszüntetését a gazdák is, ugyszintén pártkülönbösg nélkül a forgalmiadó ügyéhez hozzá szóló minden nemzetgyűlési képviselő. Nem lehet tehát kétséges, hogy a jutalékrendszer eltörlését országszerte őszinte örömmel fogják fogadni. A rendszernek a pénzügyminiszter részéről kilátásba helyezett esetleges visszaállítására bizonyára nem kerül a sor, mert

a jutalékrendszer megszüntetése semmi esetre sem fog olyan konzekvenciákkal járnai, mint aminőket a miniszteri nyilatkozat esetleg beállhatóknak tart.

Nyomatékosan hangsúlyoznunk kell továbbá azt is, hogy mindenképpen általános felzudulást és elkeseredést keltene a forgalmiadózással vonatkozásban álló közönség körében, ha a kormány a jutalékrendszert csak színleg szüntetné meg, vagyis annak helyébe a jutalmazási rendszert honosítaná meg. Ezzel nyilván cseberből vederbe jutnánk, mert az a nagymértvű demoralizáló hatás, amely a jutalékrendszer kísérlő jelensége volt, nyilvánvalóan a jutalmazási rendszerrel összefüggésben ugyanolyan mértékben mutatkozna. Nem szünne meg tehát ezentul sem a feleknek az a türethetetlen zaklatása, üldözése, amely miatt eddig tele volt panaszszal az egész ország.

* Ősz hajszálak eredeti színét azonnal visszaadja a „Diótej”, kapható özv. Nagy Istvánné illatszertárában Kossuth tér.

* Névnepokon, disznótorokon, lakodalmakon és ünnepeken követelje mindenütt csak a Kaszinóban kapható Eger-visontai (abasár) hegyvidékről származó prima minőségű bort, mely házhoz kihordásra literenként 20 ezer korona. Elsőrendű konyha, naponta friss csapolású sör, elsőrendű cigányzene. Fűtött helyiségek, pontos kiszolgálás. Szives pártfogást kér Soós József vendéglős.

Buzát

rozstot, árpát, zabot, mindenféle termény- és olajmagvakat a legmagasabb áron vásárol:

SZÁNTÓ ANDOR terménykereskedő

Sarkadi N. Antal-utca 20. Telefon 23.

Szamosközi Sándor butorraktára Kossuth-utca 17. szám alatt.

Keményfahálók, ebédlők, festett butorok, hajlitott székek, fotelek s minden e szakba vágó munkák legolcsóbban és legjobb kivitelben kaphatók.

A Szentlászló-határrészi tanyák között nyomoznak az eltűnt Kerekes Mária után.

Állítólag látták, amint az aradi uton a határ felé ment. Lovasrendőrt küldtek ki felkutatására.

Lapunk vasárnapi számában részletesen beszámoltunk arról az eltűnésről, amelynek főszereplője a 20 éves Kerekes Mária, aki Dobos Ferenc, Bartha János-utca 19 szám alatti cipézmesternél szolgált és január 25-én, egy vasárnap reggel, szolgálati helyéről nyomtalanul eltűnt.

A rendőrség még az eltűnés idején azonnal megindította a nyomozást az eltűnt leány után, miután alaposnak látszott az a feltevés, hogy a gyengeelméjű Kerekes Mária esetleg öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság valószínűségét megerősítette az a körülmény, hogy Dobos Ferencék házából a leány szolgálatbalépése utáni negyedik napon 350 ezer korona eltűnt s a gyanu az alig pár nap óta ott tartózkodó Kerekes Máriára irányult. A leányt a házbeliek valótóra fogták, apját, Kerekes Istvánt is előrendelték, de a gyanuba fogott leány sem Dobosék, sem édesapja előtt nem vállalta a terhére rótt lopást. Amint azután a leány eltűnése után Dobos Ferenc mondotta, Kerekes Mária később négy szemkört beismerte neki, hogy a pénzt ő lopta volna el. Ezután két napra rá el is tűnt a háztól.

A rendőrségen kihallgatták egy leány apját, Kerekes Istvánt, mint Dobos Ferencet, de tőlük semmi más lényegeset nem lehetett megtudni, mint azt, amit már lapunk is közölt. Dobos Ferenc állította, hogy Kerekes Mária lopta el a hiányzó pénzt s azt a leány

a műhelyi munkások előtt is beismerte. A rendőrség ebben az irányban még nem terjesztette ki a nyomozást, csupán arra irányul minden tevékenysége, hogy a leányt — bármi történt is vele — felkutatassa.

A tegnapi napon különben fordulat történt a homályosnak látszó ügyben, amelynek folyamán esetleg döntő eredmény remélhető a két hét óta tartó nyomozásban. A lapunkban közölt tudósítás folytán ugyanis a tegnapi napon megjelent a rendőrségen Szabó Sándor, Széchenyi-utca 142 szám alatti lakos, aki az ügyeletes rendőrtisztviselő előtt előadta, hogy olvasta az ujságban, hogy egy 20 éves leány eltűnt s ő látott a múlt hét péntekjén egy leányt a Szent-László felé vezető országuton haladni, akire a lapunkban közölt személyleírás ráillik.

A kapott felvilágosítás nyomán a rendőrségen azonnal intézkedtek, hogy lovasrendőr menjen ki Szent-Lászlóra s elsősorban keressen fel özv. Bazsó Istvánnét a Szent-László 53 számú tanyán — aki nagynénje az eltűntnek — s nyomozza ki, hogy Kerekes Mária nem ott tartózkodik-e.

Boross István, a kiküldött lovasrendőr csak ma reggelre fejezi be kutatási munkáját s így holnapi számunkban már részletesen tudósíthatunk, hogy sikerült-e az eltűnt Kerekes Máriát felkutatni s mi történt vele, vagy ha nem, úgy milyen irányba fordul azután a rendőrség munkája.

A szentesi földbérlet a buza-haszonbérék ellen.

Az egész ország földbérlet társadalmi sorozatos gyűléseken foglal állást a buza-haszonbérék ellen, mert a buza árának rohamos emelkedése igen erős kihatással van a földművelők képességükre. Ebben az ügyben, amint értesültünk, megmozdultak a szentesi földhaszonbérlet is. Papp Antal és társai aláírással a szentesi kishaszonbérlet kérvényt adtak be a vármegyéhez, amelyben részletesen vázolták azokat a súlyos, már-már elviselhetetlen terheket, amelyek a földhaszonbérlet vállaira neheznek. Részletesen felsorakoztatják azokat az okokat, amelyek a buzában megállapított földhaszonbéréket a mai helyzetben már illuzórikussá teszik s eredeti kérésük odairányul, hogy a buza-haszonbéréket aranyértékre változtassák át s egyben azt is kéri, hogy a határidőre megállapított földhaszonbérlet fizetésére a kishaszonbérletnek haladék adassék.

A kérvény a ma összeülő törvényhatósági bizottság elé kerül, ahol határozni fognak afölött, hogy a kishaszonbérlet kérése mennyiben teljesíthető.

A földbirtokreform befejezése előtt nem kaphat Magyarország mezőgazdasági készpénzhitelt.

Alapos tájékozottságu pénzügyi szakembertől kaptuk a következő sorokat:

A mezőgazdasági hitel kérdése Magyarország legnagyobb problémáinak egyike.

A helyzet az, hogy a megmaradt Magyarországon ezidőszerint 16.000 kat. hold kulturterület van, amely tulajdonképpen csaknem teljes egészében kitűnően alkalmas a legintenzívebb termelésre. Ezzel szemben az egész magyarországi föld jelzálogtartozása mindössze 350 millió papirkorona (kb. 28.000 aranykorona).

E kedvező vagyonyhelyzet ellenére számtalan ezerholdas földtulajdonos járja be az országot, hogy néhány ezer dollár, vagyis néhány száz millió korona hosszulejratu kölcsönre tegyen szert. De a földbirtokreform végrehajtása egyre késik és mivel a zálogjogok kérdése még mindig nincs elintézve, így természetesen minden fáradság hiábavaló, mert senki sem akad, aki a nagyszerű magyar földekre akár néhány száz dollárt is folyósítsa. A helyzet tehát ma, minden híres-

teléssel szemben az, hogy míg a magyar iparnak és kereskedelemnek sikerült már jelentékenyebb külföldi kölcsönre szert tenni, addig a földbirtok még semmi kölcsönt nem kapott.

A tárgyalás alatt levő kölcsönajánlatok egyike sem szól készpénzhitelre, legfeljebb egyik-másik angol nagy gyár, mely mezőgazdasági gépekben sokat termel, piac hiányában hajlandó Magyarország mezőgazdasága részére néhány százezer font értékű mezőgazdasági gépet hosszabb törlesztésre elszállítani. A magyar földbirtoknak azonban nem áruhitelre, de hosszulejratu készpénzhitelre van szüksége, amellyel a termelés belterjessége fokozható és a rossz termés következtében beállott vetőmaghiány pótolható lenne.

Sajnos, a valóság az, hogy jelenleg éppen a záloglevelek elértéktelenedése folytán még komoly ajánlatunk sincs.

Kétségtelen, hogy tovább ez a helyzet nem tartható és a legsürgősebben tenni kell róla, hogy az országnak ezt a legégetőbb problémáját mielőbb elintézhessük. Ehhez azonban az egyetlen út a földbirtokreform sürgős és végleges elintézése, melyre amúgy is megvan a lehetőség. A Rubinek-féle 1920 évi földbirtokreformtörvény öt évben állapítja meg az időtartamot, mely alatt a földbirtokreformot végre kell hajtani. Ez a határidő ebben az esztendőben jár le. A legfőbb követelménye tehát az volna, hogy ne prongálják a törvény hatályát, az összes függő földbirtokreform-ügyeket intézzék el és amint a föld ismét szabadkereskedelem tárgya lesz, egyszerre megnyílhat a mezőgazdasági hitel-szervezés összes lehetőségei.

Ez pedig az ország szempontjából ma a legsürgősebb elintézésre váró ügy.

Férj és feleség kettős öngyilkossága.

A Baross-utca 103 számú ház lakói tegnap reggel megállapították, hogy a IV-ik emelet 24. számú lakásból, ahol Letényi Aladár fa- és szénkereskedő és felesége laktak, gázszag szivárgott ki. Estefelé feltűnt nekik, hogy a lakók egyáltalán nem mutatkoznak. Szóltak a házmesternek, aki azonnal rendőrt hívott. Mikor benyitottak a lakásba, Letényit és feleségét a diványon fekvé találták. A kihívott mentők már csak a beállott halált konstatálhatták. Letényi a háboru előtt az Építési Almanach kiadója volt. A háboru alatt fa- és szénkereskedést nyitott. A konjunktura kedvezett, később azonban tönkrementek. Tegnap este, mikor Letényi kapuzás után hazatért, a házmesterné kérdésére kijelentette, hogy bár 10-ig várhatnának, a lakbért még ma ki fogják fizetni. Ugy látszik, pénzüik nem volt s rossz anyagi viszonyaik miatt határozták el magukat az öngyilkosságra.

* Cigarettazik Ön? Sodorjon JANINA papirt!

Nemzeti Hitelintézet Rt. szentesi fiókja áruosztálya

Nagy Ferenc-utca 1 szám (mozi mellett).			
1 kiló házi disznósír	36.000 K	Ritúnó rizling bor	18.000 K.
1 kiló köleskása	5.500 K	1 kiló Franck	24.000 K
1 kiló rizskása	8.000 K	1 kiló méz	25.000 K
1 kiló házi szappan	24.000 K	Rum, likőr és mindennemű	1 kiló édes nemes paprika
1 kiló griz	9.000 K	égetett pálinkák poharanként.	1 liter esenc, főzött
			6.000 K

Karvini szénből égetett légszuszgyári **KOKSZOT** bármilyen mennyiségben szállít legjutányosabb áron **Rónai László,** I. kerület, Klauzál-utca 34 szám alatt. 1351 Ugyanott saroglyás talicska 160.000 koronáért kapható

Olch

folyó 14-ig
Köztök Sz
vetke Fió

ban
kéből.

1 kg. zsír	2 ezer
1 " jö	6 "
1 " fehé	5.500
1 " 128	
(szap)	9 ezer
1 " Kor	6 "
1 tábla f	
lád	6.300
1 kg. bar	8 ezer
1 liter s	9 "
1 liter fe	8 "
1 kg. eg	
rizská	9.800

1732

ban
mindárolha
Mindenest házh

Tagad legolcsób
rás!

1 liter rizling	18 ezer
1 liter elsőrendű	48 ezer
1 liter kisüstön fött	54 ezer

Fagabott
Wollmanya
TÓ:

PÓLYDORNA
Rákóczi P... házzal szer

Ha ol...
és...
z...
h...
kezetéh

Terveket...
Sándor...
igazgató...
elfogad...
dája, Kos

HA VAN...
tavasz...
háromsz...
ményből...
szinben...
kamarnok...
vetek tal...
zalékkal

Tóth Józ...
adós mar...
ugyanott.

